

Завершена розробка перших європейських стандартів у сфері контролю якості поверхневих вод за підтримки ОБСЄ

Зміни законодавства

02.04.2025

На шляху до ЄС Україна має створити ефективну державну систему моніторингу стану довкілля та контролю дотримання природоохоронного законодавства відповідно до європейських стандартів, зокрема йдеться про інструментально-лабораторний контроль підрозділів Держекоінспекції та її територіальних органів.

Статус України як афілійованого члена CEN-CENELEC зобов'язує нашу державу з 1 січня 2023 року прийняти європейські стандарти (EN, EN ISO) і скасувати розбіжності між національними стандартами та стандартами ЄС.

У зв'язку з цим, з метою фіксації інформації щодо шкоди завданої довкіллю та збитків, зокрема внаслідок військової агресії, територіальні та міжрегіональні територіальні органи Державної екологічної інспекції

повинні досліджувати відібрані проби атмосферного повітря, поверхневих вод, ґрунтів на територію України відповідно до вимог європейських і міжнародних стандартів, прийнятих як національні стандарти України.

Такі стандарти необхідно розробити і прийняти згідно законодавства у сфері стандартизації. Та лише у зазначеній сфері до національної системи стандартизації необхідно впровадити понад 600 нормативних європейських документів.

Щоб допомогти Україні у виконанні зазначених зобов'язань, Програма підтримки ОБСЄ для України забезпечила розроблення 18 національних стандартів України для забезпечення контролю якості поверхневих вод, які були особливо необхідні через підлив Каховської ГЕС та забруднення річок Сейм і Десна.

Над розробленням національних стандартів України працювала команда експертів ППУ ОБСЄ в партнерстві з національними технічними комітетами стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля» та ТК 147 «Якість питної води».

Відповідно до правил і процедур національної стандартизації розробка національних нормативних документів завершена. Готові справи проєктів ДСТУ разом з остаточними редакціями, які враховують результати проведених публічних обговорень передані на прийняття до Національного органу стандартизації, а саме:

- прДСТУ EN ISO 5667-1:20XX Якість води. Відбирання проб. Частина 1. Настанови щодо розроблення програм і методів відбирання проб (EN ISO 5667-1:2022, IDT; ISO 5667-1:2020, IDT);
- прДСТУ EN ISO 5667-3:2022 Якість води. Відбирання проб. Частина 3. Зберігання та оброблення проб води (EN ISO 5667-3:2018, IDT; ISO 5667-3:2018, IDT);
- прДСТУ EN ISO 5667-6:2022 Якість води. Відбирання проб. Частина 6. Настанови щодо відбирання проб із річок і струмків (EN ISO 5667-6:2016, IDT; ISO 5667-6:2014, IDT);
- прДСТУ EN ISO 5667-14:2022 Якість води. Відбирання проб. Частина 14. Настанови щодо забезпечення якості та контролю відбирання та оброблення проб природної води (EN ISO 5667-14:2016, IDT; ISO 5667-14:2014, IDT);
- прДСТУ EN ISO 5814:2022 Якість води. Визначення розчиненого кисню. Електрохімічний метод із застосуванням зонду (EN ISO 5814:2012, IDT; ISO 5814:2012, IDT);
- прДСТУ EN ISO 5815-1:2022 Якість води. Визначення біохімічного споживання кисню після n діб (БПК_n). Частина 1. Метод розведення та висівання з додаванням алілтіосечовини (EN ISO 5815-1:2019, IDT; ISO 5815-1:2019, IDT);
- прДСТУ EN ISO 7393-2:2022 Якість води. Визначення вільного та загального хлору. Частина 2. Колориметричний метод із застосуванням N,N-діалкіл-1,4-фенілендіаміну для поточного контролювання (EN ISO 7393-2:2018, IDT; ISO 7393-2:2017, IDT);
- прДСТУ EN ISO 7887:2022 Якість води. Дослідження і визначення забарвленості (EN ISO 7887:2011, IDT; ISO 7887:2011, IDT)
- прДСТУ EN ISO 8467:2022 Якість води. Визначення перманганатної окиснюваності (EN ISO 8467:1995, IDT; ISO 8467:1993, IDT);
-

прДСТУ EN ISO 9377-2:2022 Якість води. Визначення нафтопродуктів. Частина 2. Метод рідинного екстрагування і газової хроматографії (EN ISO 9377-2:2000, IDT; ISO 9377-2:2000, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 10304-1:2022 Якість води. Визначення розчинених аніонів рідинною іонною хроматографією. Частина 1. Визначення броміду, хлориду, фториду, нітрату, нітриту, фосфату та сульфату (EN ISO 10304-1:2009, IDT; ISO 10304-1:2007, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 10304-4:2022 (Якість води. Визначення розчинених аніонів методом рідинного іонного хроматографування. Частина 4. Визначення хлорату, хлориду та хлориту у воді з низьким рівнем забрудненості (EN ISO 10304-4:2022, IDT; ISO 10304-4:2022, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 10703:2022 Якість води. Радіонукліди, що випромінюють гамма-випромінювання. Метод випробування з використанням гамма-спектрометрії високої роздільної здатності (EN ISO 10703:2021, IDT; ISO 10703:2021, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 15061:2022 Якість води. Визначення розчиненого бромату. Метод рідинної хроматографії іонів (EN ISO 15061:2001, IDT; ISO 15061:2001, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 17294-1:2022 Якість води. Застосування мас-спектрометрії з індуктивно зв'язаною плазмою (ICP-MS). Частина 1. Загальні настанови (EN ISO 17294-1:2006, IDT; ISO 17294-1:2004, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 17495:2022 Якість води. Визначення вмісту окремих нітрофенолів. Метод твердофазного екстрагування та газової хроматографії з мас-спектрометричною реєстрацією (EN ISO 17495:2003, IDT; ISO 17495:2001, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 18412:2022 Якість води. Визначення хрому (VI). Фотометричний метод для слабозабруднених вод (EN ISO 18412:2006, IDT; ISO 18412:2005, IDT);

•

прДСТУ EN ISO 18857-2:2022 Якість води. Визначення вмісту окремих алкілфенолів. Частина 2. Газохроматографічно-мас-спектрометричне визначення алкілфенолів, їх етоксилатів і бісфенолу-а в нефільтрованих пробах після твердофазного екстрагування та утворення похідних (EN ISO 18857-2:2011, IDT; ISO 18857-2:2009, IDT).

Введення в дію зазначених НД очікується в травні 2025 року згідно Національної програми робіт зі стандартизації.

Джерело: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України